

Odgovorno snabdevanje u našem lancu nabavke

Kodeks poslovnog ponašanja za dobavljače

LafargeHolcim

Sadržaj

- 03**   **Uvod u održivu nabavku u LafargeHolcim**
- 04**   **Naše obaveze ka dobavljačima**
  - Poslovno ponašanje
  - Kategorisano upravljanje i upravljanje odnosima sa dobavljačima
- 05**   **Naša očekivanja od dobavljača**
  - Bezbednost i zdravlje na radu
  - Obezbeđenje
  - Uslovi rada
  - Sloboda udruživanja i sprečavanje odmazde
  - Prisilni rad
    - Radno angažovanje dece
  - Ne-diskriminacija
  - Usklađenost sa ekološkim propisima
  - Kontrola uticaja na životnu sredinu
  - Mito i korupcija
  - Zakon o zaštiti konkurencije
- 07**   **Uslovi angažovanja**

1. Uvod u održivu nabavku u LafargeHolcim

LafargeHolcim je posvećen stvaranju vrednosti za sve svoje interesne strane. Principi održivog razvoja – stvaranje vrednosti, održivi uticaj na životnu sredinu i društveno-korporativna odgovornost – su integralni deo naše poslovne strategije.

Naš pristup održivom razvoju obuhvata i način na koji saradujemo sa našim Dobavljačima¹.

Održiva nabavka u LafargeHolcim-u je zasnovana na standardima sadržanim u Globalnom sporazumu Ujedinjenih nacija.

Mi integrišemo održivi razvoj u našu strategiju nabavke, naše svakodnevno poslovanje i odnose sa Dobavljačima. Sve kompanije LafargeHolcim grupe su obavezne da identifikuju, spreče i kontrolišu rizike koji se odnose na Bezbednost i zdravlje na radu (BZR), društvenu odgovornost i životnu sredinu u okviru njihovog lanca snabdevanja.

¹ Izraz Dobavljač se odnosi na dobavljače robe i usluga. Preciznije određivanje koje se odnosi na isti pojam se može postaviti za Izvođače, ili navesti u ugovorima sa dobavljačem robe. Nijedan pojam u ovom Kodeksu nije predviđen da zameni bilo koju precizniju odredbu.

2. Naše obaveze ka Dobavljačima

LafargeHolcim ima težnju da uspostavi dugoročan odnos sa Dobavljačima koji su posvećeni održivom razvoju. Naš cilj je uspostavljanje partnerstva sa Dobavljačima sa ciljem stvaranja prave vrednosti za troškove nabavke za Grupu i naše klijente, kao i da demonstriramo odgovorno upravljanje lancem snabdevanja.

Poslovno ponašanje

Prilikom izvršenja obaveza i odgovornosti vezanih za nabavku, od svih zaposlenih LafargeHolcim-a se očekuje da sa Dobavljačima podele posvećenost kompanije visokim pravnim, etičkim i moralnim standardima.

Naše interno uputstvo postavlja norme ponašanja u aktivnostima vezanim za nabavku, a koje se odnose na učtivost, sukob interesa, korupciju, zakon o zaštiti konkurencije i poverljivosti informacija. Zaposleni LafargeHolcim-a se podstiču da stalno imaju u vidu i diskutuju o pitanjima etičkog ponašanja.

Kategorisano upravljanje i upravljanje odnosima sa Dobavljačima

LafargeHolcim ima utvrđenu metodologiju kategorisanog upravljanja, kao i uspostavljanja odnosa sa Dobavljačima. Ove smernice obezbeđuju fer, konkurentan i transparentan proces pregovaranja, u skladu sa našim politikama i vrednostima.

3. Naša očekivanja od Dobavljača

LafargeHolcim je posvećen ispunjenju visokih društvenih, ekoloških i bezbednosnih standarda, a takođe očekujemo od naših Dobavljača da se ponašaju na isti način. Poslovanje Dobavljača mora da budu usklađeno sa lokalnim i nacionalnim zakonima i propisima. Pored toga, mi očekujemo od Dobavljača da se pridržavaju sledećih standarda².

Bezbednost & zdravlje na radu i obezbeđenje

Bezbednost i zdravlje na radu

Dobavljači moraju da osiguraju bezbedno i zdravo radno okruženje za svoje zaposlene i izvođače radova. Dobavljači moraju da usklade svoje poslovanje sa lokalnim i nacionalnim zakonima i propisima, kao i propisima o bezbednosti i zdravlju na radu (BZR) i da poseduju propisane dozvole, licence i odobrenja izdata od strane lokalnih i nacionalnih organa vlasti. Dobavljači moraju da poseduju dokumentovane politike i/ili procedure bezbednosti i zdravlja na radu, kao i odgovarajuću bezbednosnu infrastrukturu i opremu. Dobavljači identifikovani kao umereni kada su u pitanju BZR rizici, moraju preduzeti akcije i obezbediti dokaze stalnog unapređenja u pravcu postavljanja adekvatnog sistema BZR. Kada se nalaze na lokacijama LafargeHolcim-a, Dobavljači moraju u potpunosti poštovati važeće politike i direktive LafargeHolcim-a.

Obezbeđenje

Dobavljači treba da obezbede sve neophodne bezbednosne uslove da zaštite svoje zaposlene, izvođače angažovane na njihovim lokacijama, kao i njihovu imovinu, posebno u zonama konflikta. Od dobavljača se posebno očekuje da poseduju dokument

o kriznom menadžmentu, kako bi bili u stanju da pravovremeno i efikasno reaguju u slučaju krize.

Uslovi rada

Dobavljači su obavezni da obezbede adekvatne i pristojne uslove rada. Zaposlenima treba da plaćaju iznos lokalne minimalne zarade u industriji, ili minimalnu zaradu koju propisuje država, koja god je viša, kao i benefite iz oblasti socijalnog osiguranja u skladu sa nacionalnim pravnim standardima. Ukoliko u zemlji poslovanja ne postoji zakonska minimalna propisana zarada, primenivaće se fer i adekvatni uslovi, a dobavljač će svojim zaposlenima isplaćivati iznos zarade u skladu sa prosečnim iznosom zarada u zemlji, troškovima života, kao i socijalno osiguranje, u skladu sa životnim standardom.

Sloboda udruživanja i sprečavanje odmazde

Dobavljači se neće mešati u slobodu udruživanja zaposlenih. Predstavnici zaposlenih neće biti izloženi diskriminaciji, ili otkazu ugovora kao posledica odmazde zbog zastupanja prava zaposlenih, podnošenja žalbi, učešća u sindikalnim aktivnostima, ili prijavljivanja zakonskih prekršaja.

² Standardi su zasnovani na principima Globalnog sporazuma Ujedinjenih nacija

Prisilni rad

Dobavljači neće koristiti rad koji se vrši bez pristanka pod pretnjom kazne, uključujući prisilno produženje radnog vremena, trgovinu ljudima, dužničko ropstvo, prisilni rad zatvorenika ili ropstvo. Dobavljači neće zadržavati lična identifikaciona dokumenta radnika 'migranata'.

Radno angažovanje dece

Dobavljači neće zapošljavati decu školskog uzrasta. Deca mlađa od 18 godina, ili mlađa od zakonom dozvoljenog doba, ne smeju biti zaposlena.

Ne-diskriminacija

Odluke o zapošljavanju moraju biti zasnovane na relevantnim i objektivnim kriterijumima. Dobavljači neće praviti razlike po osnovama koje se odnose, ali nisu isključivo ograničene na: starosno doba, invaliditet, pol, seksualnu opredeljenost, političko ili drugo mišljenje, etničko ili socijalno poreklo ili religiju. Odluke o zapošljavanju obuhvataju, ali nisu ograničene na: zapošljavanje, unapređenje, otpuštanje i premeštaj radnika, obuku i razvoj, bezbednost i zdravlje, bilo koju politiku koja se odnosi na uslove rada, kao što su radno vreme i nadoknade.

Usklađenost sa ekološkim propisima

Dobavljači će poštovati i poslovati u skladu sa ekološkim propisima na svim nivoima (lokalni, nacionalni i međunarodni). Sve njihove aktivnosti će biti u skladu sa obaveznim ekološkim dozvolama i licencama, uz predostrožan odnos prema izazovima očuvanja životne sredine.

Kontrola uticaja na životnu sredinu

Dobavljači će sistematično kontrolisati uticaj njihovog poslovanja na životnu sredinu u pogledu, ali bez ograničenja na sledeće: energija, voda, otpad, hemikalije, zagađenje vazduha i bio-raznolikost i postavljati ciljeve smanjenja ovih uticaja. Dobavljači sa izrazitim uticajem na životnu sredinu će preduzeti akcije i pružiti dokaze stalnog unapređenja u

pogledu postojanja priznatog Sistema kontrole uticaja na životnu sredinu.

Mito i korupcija

Dobavljači će poslovati u skladu sa svim važećim anti-korupcijskim zakonima i propisima i vodiće politiku nulte tolerancije za bilo koji oblik podmićivanja, korupcije, iznude i pronevere. Dobavljači pogotovo neće plaćati mito ili vršiti bilo koje druge radnje (uključujući podmićivanje, plaćanja javnih službenika, prekomerne poklone i gostoprimstvo, stipendije ili donacije) u okviru poslovnih poduhvata sa klijentima i državnim organima. Od dobavljača se očekuje da svoje poslovne aranžmane vrše transparentno, a takvo poslovanje treba da bude tačno evidentirano u njihovim poslovnim knjigama i evidencijama. Dobavljači neće angažovati treća lica da obave ono za šta oni nemaju dozvolu, kao što je plaćanje mita.

Zakon o zaštiti konkurencije

Dobavljači će poslovati u skladu sa svima zakonima o zaštiti konkurencije u izvršenju ugovora i imati nultu toleranciju ka bilo kom obliku kršenja ovih pravila. Dobavljači pogotovo neće pokušavati da u svoje ugovorne provizije sa LafargeHolcim-om uvrste bilo koje uslove koji bi bili u suprotnosti sa zakonom o zaštiti konkurencije. Od dobavljača se takođe očekuje da preduzmu sve neophodne mere predostrožnosti kako bi izbegli otkrivanje bilo kojih, komercijalno delikatnih informacija o poslovnom odnosu sa LafargeHolcim-om trećim licima i obrnuto.

4. Uslovi angažovanja

Ovaj Kodeks poslovnog ponašanja je važeći za sve Dobavljače LafargeHolcim-a i komunicira se potencijalnim i postojećim Dobavljačima. Kao deo procesa kvalifikacije, novi dobavljači treba da budu ocenjeni kako bi se obezbedila usklađenost sa standardima propisanim ovim dokumentom. Aktuelni Dobavljači imaju prioritet prilikom procene na osnovu potencijalnog rizika održivosti povezanim sa isporučenom robom i uslugama i njihovim odnosom sa LafargeHolcim-om.

Kod prioriternih Dobavljača, LafargeHolcim sprovodi redovnu procenu rizika u formi samo-procene, utvrđivanja činjenica ili putem audita, kao što je propisano lokalnim pravilima nabavke. LafargeHolcim obezbeđuje smernice Dobavljačima kako da ispune naša očekivanja i kako će biti procenjivani. Ukoliko Dobavljač ne zadovolji naše zahteve, treba utvrditi korektivne akcione planove u određenom vremenskom roku (u zavisnosti od ozbiljnosti problema), a LafargeHolcim će pratiti napredak.

LafargeHolcim takođe može da pruži podršku Dobavljaču u razvoju njegovih sposobnosti i poboljšanju učinka. LafargeHolcim može da raskine ugovorni odnos sa Dobavljačima koji ponavljaju i svesno krše važeći Kodeks poslovnog ponašanja i odbijaju da primene planove poboljšanja. Tokom tenderskog procesa, LafargeHolcim zadržava prava da isključi Dobavljače koji ne postupaju u skladu sa lokalnim, nacionalnim ili međunarodnim zakonima ili propisima.

